

Folytatta munkáját az Operaház terveit az MTA közgyűlése

Csütörtökön az MTA tisztújító közgyűlésének negyedik napján befejeződött a tudományos- és osztályülések sorozata. A délelőtti programban a matematika és fizikai tudományok osztályának, az orvosi tudományok osztályának, valamint a biológiai tudományok osztályának együttes tudományos ülésének szerdai témáját folytatták „Új vonások a biofizikában” címmel. Donhoff Szilárd akadémikusnak, az orvosi tudományok osztálya elnökének megnyitása után 11 előadás hangzott el a biofizika legújabb eredményeiről, várható fejlődési irányairól, amelyet élénk vita követett.

Délután a közgyűlés a Ma-

gyar Tudományos Akadémia vári kongresszusi termében zárt üléssel — Fülöp Józsefnek, az MTA alelnökének vezetésével — folytatódott. Vitára bocsátották a közgyűlési írásos beszámolókat, amelyekhez a megnyitólésen elnöki és főtitkári szóbeli referátum is kapcsolódott. A zárt ülésen elsőként Szentágothai János, az MTA elnöke, majd Márta Ferenc főtitkár adott kiegészítő tájékoztatást, elemezve a közgyűlési munkaanyagok egyes fejezeteit, témáit.

A zárt ülésen kibontakozott vita — a program szerint — pénteken befejeződik majd újjáválasztják a Magyar Tudományos Akadémia vezető tisztségviselőit.

A számítógépekről

A KGST-tagországok számítástechnikai kormányközi bizottsága komplex kiszolgálási tanácsának négy napos ülése csütörtökön befejeződött Balatonföldváron. A tanácskozáson áttekintették az egységes számítógép-rendszer (ESZR) sokoldalú műszaki kiszolgálásával foglalkozó szervezetek (NOTO) tevé-

kenységének fejlesztésére és összehangolására végzett munka eddigi eredményeit, és aláírták az 1981—85-re szóló munkatervet.

Az ülésen Bulgária, Csehszlovákia, Kuba, Lengyelország, Magyarország, az NDK, Románia és a Szovjetunió küldöttségei vettek részt. (MTI)

Az Operaház terveit

A Magyar Állami Operaház 1980/81-es évadjáról tartott sajtótájékoztatót csütörtökön az Operaház Székely Bertalan termében. Mihály András, az Operaház igazgatója ismertette az új évad terveit: az Operaházban szeptember 19-én, az Erkel Színházban szeptember 20-án nyitják az előadások sorát, 1980 októberében Puccini *Triptichonját*, az ezt követő hónapokban többek között Verdi *Simone Boccanegra*, Richard Strauss *Rózsálovag* című operáját láthatja a közönség. A Bartók-centenárium alkalmából március 24-től felújításra kerülnek Bartók színpadi művei is: *A kékszakállú herceg vára*, a *Fából faragott királyfi* és *A csodálatos mandarin*. Az Erkel Színházban többek között Mozart *Varázsfuvoláját*, Donizetti *Don Pasquale* című operáját és Beethoven *Fidelioját* láthatja a következő évadban a közönség. 1980—81-ben az Operaház társulata számos szocialista és nyugat-európai országban szerepel majd, s több híres vendég érkezik Magyarországra is, így Mirrella Freni és Theo Adam az idén, Nicolai Gedda a következő évben. (MTI)

Versekről, terjesztési gondokról

Ülést tartott a Kincskereső szerkesztőségi tanácsa

Kibővített ülést tartott tegnap, csütörtökön délelőtt a szegedi Sajtóház klubjában a *Kincskereső szerkesztőségi tanácsa*. A megbeszélésen ott voltak a megyei és városi pártbizottságok és tanácsok képviselői, valamint a terjesztéssel foglalkozó szakemberek. Deme László, a *Kincskereső* főszerkesztője köszöntötte a résztvevőket, majd elsőként Lengyel Balázs értékelte és elemezte a *Kincskereső öt évének versanyagát*. Megállapította, hogy a folyóirat szerkesztői értékes, jó választást adnak rendszeresen a fiatal olvasóknak, megfelelőek az arányok. Természetesen legelőször az élő magyar költészet jelentkezik a lap oldalain. Ez a versanyag teszi ki az összes költemény mintegy 65 százalékát. A klasszikus magyar irodalomból a leggyakoribb szereplő József Attila, Ady, Szabó Lőrinc, Csokonai. A szerkesztésnek

ezt a vonalat erősíteni lehetne a szerzők bővítésével, és a költemények szigorú válogatásával. A hazai és más népek költszetéről szólva kiemelte a sokszínűséget, a széles tájékozódást. A legesetiegebbnek ítélték a külföldi költők szerepeletését.

Kovács László, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója a gyerekeknek szóló irodalmi folyóirat terjesztésének az utóbbi időben megszaporodott gondoljairól beszélt. Elmondta, hogy míg az 1974-től 79-ig terjedő időben a lap átlagpédányzáma 75 ezer fölött volt, addig az árváltozások bevezetése óta eltelt másfél évben a példányszám 50 ezerre csökkent. Az első sorban pénzügyi megszorításokból adódó nehézségeken, a példányszám visszaesésén fokozott propagandamunkával igyekeznek segíteni. Ezt szolgálták azok a találkozók, ahol a szerkesztőség

munkatársai beszéltek gyerekekkel, pedagógusokkal, könyvtárosokkal elképzeléseikről, a lap tevékenységéről. Az árváltozások bevezetése óta az ország minden részében 60 ilyen találkozót szerveztek. Az elmúlt évben *Kincses-rajzok* címmel nagyszabású kiállítást is rendeztek. Az utóbbi időben a vidéki napilapok rendszeresen ismertetik a havonta megjelenő folyóiratszámokat, kialakult egy országos szerzői hálózat és a pedagógusokkal való kapcsolat erősítése érdekében megjelentették a *Kincskereső tanárkézben* című füzetet, mely a lap felhasználási lehetőségeit gyűjtötte csokorba.

Az idén ötödik alkalommal rendezik meg a *Kincskereső-tábort*. Július 3. és 11. között száz felső tagozatos tanuló találkozik Szegeden — pályázatok nyertesei, Kincskereső-klubok képviselői.

Fiatalok az Express-szel

Tárguló világkép

Évente több mint 4 ezren indulnak Csongrád megyéből országghatárainkon túlra az Express-szel. További 20 ezer azoknak a száma, akik belföldi kirándulásokhoz igénylik az ifjúsági és diákutazási iroda közreműködését. Nem vitás, hogy az év 12 hónapjában ennél jóval több fiatal érez hajlandóságot az új látnivalók befogadására. Az egyéni turizmus világszerte, így nálunk is a tizen- és huszonévesek körében hódít csak igazán.

Vegyük sorra azokat az érveket, amelyek a csekély pénzü, de a hazai és a külföldi tájakat, városokat, embereket megismerni vágyó ifjak szemében az Express mellett szólnak. Először is; szervezettén, az iroda útján olcsó szálláshoz és étkezéshez juthatnak. Takarékoskodhatnak az útiköltséggel, s idegenvezetőt sem kell külön keresniük. Nem is egy festői környezetben levő üdülőtábor az Express révén kedvelhetik meg a fiatalok és a lányok. Nuszatut is szervez külföldre és belföldre a fiatalok utazási irodája. Az egyetemista házaspárok pedig egy hétig díjtalanul pihenhetnek az Express-táborokban.

Az idősebbek is útra kelhetnek az iroda „szárnyai” alatt. Éppúgy kihasználhatják a szálláshelyeket és az egyéb szolgáltatásokat, mint bárki más. Ezzel a lehetőséggel főleg a családok élnek. A megyében 138 szállalék az Express-szel utazók között a 35 évnél idősebbek aránya.

A dolgozók fiatalok utazási igényei viszonylag élesen elhatárolódnak a diákokétól. A pénzebb külföldi utakra elsősorban azok jelentkeznek, akik több éve dolgoznak, és önálló keresetűek. Valószínű, ebben jelentősen közrejátsszik az, hogy a térítési díjak a tanulói zsebpénzhez mérten egyáltalán nem alacsonyak. Továbbá az is, hogy a legtöbb középiskola, főiskola és egyetem szép számmal szervez önállóan is közös kirándulást. Az ilyen utazások anyagi terhe még kevésbé hátrál a fiatalokra, és azok szüleinek, Gondoljunk például egyetemre, főiskolánálkülföldi testvérintézményekkel kialakított kapcsolataira. Ezek csak Szegeden évente több száz diák csereutaztatását teszik lehetővé. A szakmai gyakorlatok, s a tanulmányi kirándulások ideje alatt is sok kellemes élményben lehet része a fiataloknak. Az iskolák szervezésében a hazai hegyvidékre, a szlovák és a lengyel Tátrába induló sítáborok különösen népszerűek.

Ezeknek az utaknak az előkészítésében az ifjúsági és diákutazási iroda gyakran bekapcsolódik. A maszk kirándulók közül sokan térnek be az Express szegedi kirendeltségéhez. Ha mást nem is, de tájékoztatás füzeteket kérnek. A kiadványok jó néhány olyan felkapott idegenforgalmi helyet, rendezvényt ismertetenek, amely az irodának köszönhetően lett közkedvelt. Szegedről több százan vettek részt idén áprilisban a vöröskői felszabadulási emléktúrában. A természetbarátok bizonyára felsőfokon nyilatkoznak a pilisi parkerdő jurtatáboráról, nyári sí- és nyomolvasópályájáról. Nem beszélve az Aranyjelvényesek az olimpiára akcióról, amely részt vett az Edzett ifjúságért mozgalomban. Az ilyen kezdeményezésekből mindenképpen elkélne több is.

Az Állami Ifjúsági Bizottság által kiadott igazolvánnyal színházba, tárlatra, vendéglőbe és szállodába egyaránt 12 forintos kedvezményvel mehetnek a fiatalok.

Az árengedmények, a más országokba utaztatások célja, hogy a fiatalok megismerjék az ottani emberek életvitelét, lehetőségeit, ezáltal nagyobb legyen a viszonyítási alapjuk, táguljon szemléletük. Kérdés persze, hogy néhány nap eleget e-erre? Hasznos lenne például, ha KISZ-es fiataljaink többet találkoznának a tőkés országok haladó ifjúsági mozgalmának képviselőivel, s a velük folytatott beszélgetésekből kiegészítést nyernének az illető országról kialakított képéhez. Nyilvánvaló, hogy a valutakeret, s főleg az alkalomatán kedvezőtlen helyi politikai légkör nem mindig enged szabad utat az ilyen találkozókhoz.

A személyi anyagi lehetőségei, s az iroda valutakeretét játszik közre abban, hogy Csehszlovákiára, Lengyelországra mutat legelőször a fiatalok egyéni és csoportos turizmusának útvonala. Kedvelt a jugoszláv és a bolgár tengerpart is. ahol öt év óta nem a csoportokkal utazó, hanem helybe telepített idegenvezetők kalauzálják egy időnyben az odalátogatókat. Takarékoságból csökkentették az idegenvezetők számát.

Sokan jelentkezik a Szovjetunióra induló társasutakra. Érdeklőségben, látnivalóban keleti szomszédunk igazán nem szenved hiányt. Inkább az okoz gondot — a résztvevők visszajelzéseiből erre is lehet következtetni —, hogy a programot többen szűfoltalnak találják. Kéves az idejük arra, hogy pihenjenek, s magukban feldolgozzák a látottakat. Ez lehet jó is, rossz is.

Koncerteket és más rendezvényeket is szervez az Express. Ezek sikere érdekében működik a fiatalok érdeklődésén. S azon, hogy milyen magasak a beléptidíjak. Gyakran nálunk kevésbé ismert, de külföldön telt házat vonzó együttesek, sztárok ázszióját jelentősen csökkentheti, ha drágák a jegyek.

Mindenképpen össze kell tehát egyeztetni a kötött keretből gazdálkodó iroda lehetőségeit a közönség, a fiatalok igényeivel.

Jámber Ernő

Két koncert — több tanulás

A mai magyar zene hangversenyek befejeztével erő a zenei ismeretterjesztés szempontjából sem jelentéktelen, hagyományosan szegedi vállalkozásról beszélgettünk a rendezők egyikének, a zeneművész-szövetség dél-magyarországi csoportjának titkárával, Weninger Richárdal.

— Lassan másfél évtizede szervezik a kortárs magyar zeneművészetet népszerűsítő sorozatot. Milyen eredményei?

— Köztudott, modern zene nére sehol a világon nem tollakszik a közönség, magunk is többféle formával próbálkozunk. Kezdetben egyhetes nonstop hangversenysorozat. Később, hogy ne legyen oty fárasztó a hallgatóságunk, teljes évadra terítettük a koncerteket. Ez utóbbi változat tónt kevésbé szerencsésnek, mivel az elaprózott hangversenyekkel elveszítette karakterét a sorozat, nem maradt hangulata, nemigen demonstrálhatta a mai magyar zenét. Így aztán három éve visszatértünk az eredeti formához, általában koratavaszonként, csak most tollódtott el valamivel későbbre. Az igazság az, hogy nehéz szabad hetet találni a műsornaptárban, amit a filharmonia nem köt le, márpedig nekünk mindenkire szükségünk van a nézőtérén, aki szívesen kíséri figyelemmel napjaink zenei törekvéseit.

— Az idei ciklus úgyszólván megkezdődött és befejeződött; mindössze két koncertre szorítkozott.

— Pedig legkevesebb négyre terveztük, a sorozat eleje és vége maradt el. Onczay Csabának rádiófelvétele jött közbe, a kórusok szokásos bemutatóit pedig kényszerűségről vettük le a műsornól, mivel csak néhányan vállalták volna, ennyivel egy teljes estét nem tudunk kitölteni. Összintén sajnáljuk, hogy néhány együttes így nem jutott föllepéshez, másoknak, pedig ez a késői időpont kedvezőtlen már. A vendégeként jelentkező Békéscsabai Vegyeskarnak mindenképpen lehetőséget akartunk biztosítani, ezért kerülték be a dr. Mihálka György vezette Szegedi Altalanos Munkásokorussal a hangszeresek koncertjére, melynek szerda esti programja így kissé elhúzódott, en-

nek a hangversenynek műsorát tovább nem bővíthettük.

— Persze az idej két koncert sem nélkülözött új momentumokat.

— A Magyar Zeneművész Szövetségének dél-magyarországi csoportja területi jellegű, s még elegendi csupán Szegedre korlátozódott a mai magyar zene rendezvény sorozata, most kifejezésre jutathatjuk, hozzánk sorol Bács-Kiskun és Békés megye is. A kecskemétiék már tavaly bekapcsolódtak, hiszen nálunk járt az ottani vonósnégyes, meg a vegyeskar, amit akkor Rozgonyi Éva vezetett. Idén visszatért a Kecskeméti Vonósnégyes — Palotás József, Róbert Gábor, Lakó Sándor, Sebők Ildikó —, s nagy örömünkre először üdvözölhetjük a Rácz József irányításával működő Békéscsabai Bartók Béla Vegyeskórust, mely igen előnyösen mutatkozott be. A szerdai est hangszeres kompozíciói között kapott helyet két Szegeden élő zeneszerző műve: Huszár Lajos *öt változatú Gordonkára* című darabja *Sin Katalin* tollácsolásában, illetve *Vántus István Naeniája*, amit Sugár Rezső *Concertinó*jával a zeneművészeti főiskola szegedi tagozatának kamarazenekara játszotta el. Ugyancsak régi törekvésünk szellemében, hogy a mai magyart zene sorozatában jussanak szóhoz főiskolánk növendékei is, akiket eddig önálló hangversenyen és szerzői esteken szerepeltettünk — most először úgy, hogy az intézetünk 21 tagú kamarazeneke-re lépett föl. Ami pedig a múzeum dísztermében tartott programunkat illeti, Maros Rudolf, Petrovics Emil és mások után az idén hatvanesztendő Sugár Rezső szerzői estje folytatta a hagyományokat, ugyanúgy portré-szerű formában. Sugár az egyik legtöbbet játszott magyar komponista, jelentős pedagógiai közösen rendezték meg Kecskeméten a dél-alföldi közgazdasznapokat.

Tegnap, csütörtökön dr. Nagy Lajos, a szegedi József Attila Tudományegyetem tanszékvezető tanára tartott vitaindító előadást A termelőerők és termelési viszonyok egyes kérdéseiről a Dél-Alföldön a fejlett szocializmus építésének időszaka címmel.

— Milyennek ítéli a koncertek fogadtatását?

— Nem panaszkodhatunk. Úgy látszik, erőfeszítéseink nincsenek hiába, hiszen az első években még bizonygyér publikumok előtt jártak a művészek. Utóbb

jóval kedvezőbbnek mondható a hangversenyek látogatottsága. Kiderült, a zenei képzésnek van olyan erős bázisa Szegeden, hogy pusztán az intézmények oktatóiból, növendékeiből is kellő létszámú közönséget tudhatunk a nézőtérén — mégis annak örülnék inkább, ha általában véve hangverseny látogatónak mondott közönségből fedeztünk föl minél több ismerős arcot. Bizunk benne, akik az évek során rendszeresen eljártak koncertjeinkre, értőbben hallgatják majd a kortárs zenét, fogékonyabbak lesznek a modern törekvésekre.

— Elköpzelések a jövőre?

— Egyelőre csak annyit, a szövetség területi jellegének és elvénnek megfelelően azt tervezzük, hogy a sorozat néhány rendezvényét, koncertjét, más, hozzánk tartozó városokba is elvisszük. Így mindenképp Békéscsabára, Kecskemétre, Bajára gondolkunk.

A mai magyar zene két szegedi hangversenyén a fentemlített vendég és szegedi együttesek, szolísták mellett pódiumra lépett Szecsi Ferenc, Kerek Ferenc, Lengyel Ildikó, Delley József, a Szegedi Fúvósötös (Román Zoltán, Szélpál Szilveszter, Fodor Gábor, Hans Held, Király István), Gallai Attila és Weninger Richárd, aki a főiskolai kamarazenekart dirigálta.

N. I.

Dél-alföldi közgazdasznapok

A Magyar Közgazdasági Társaság Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyei szervezetei közösen rendezték meg Kecskeméten a dél-alföldi közgazdasznapokat. Tegnap, csütörtökön dr. Nagy Lajos, a szegedi József Attila Tudományegyetem tanszékvezető tanára tartott vitaindító előadást A termelőerők és termelési viszonyok egyes kérdéseiről a Dél-Alföldön a fejlett szocializmus építésének időszaka címmel.

A tanácskozás ma, pénteken ugyancsak korreferátumokkal folytatja munkáját. *Magony Imre*, a kiskunsági mezőgazdasági szövetkezetek szövetségének titkára a munkaerő hatékony felhasználásáról tart előadást. Dr. Tóth László (JATE) a termelőerők és a termelés fejlődésének dél-alföldi kérdéseiről, dr. Egető Emese (JATE) a tulajdonviszonyok szerkezetéről és színvonaláról tart korreferátumot.